

KKR Papillomatosis

DOKUMENTEGENSKABER	
Gældende for	Otorhinolaryngologi, hoved- og halskirurgi & audiologi
Udarbejdet af	Dansk Laryngologisk Selskab
Opdateringsdato	2024
Faglig ansvarlig	Dansk Selskab for Otolaryngologi, Hoved og Halskirurgi
Nøgleord	Recidiverende respiratorisk papillomatosis

1. Titel

Recidiverende respiratorisk papillomatosis

2. Baggrund

Laryngeal papillomatosis er en benign, kronisk sygdom, der er karakteriseret ved tilbagevendende papillomer. Prædiktionsstedet er glottis, men spredning til larynx, svælg, trakea og lunger forekommer.

Larynxpapillomer opdeles traditionelt i juvenile- og adult/voksen-onset, afhængig af tidspunktet for debut (før eller efter 18-års alderen). Typisk ses 2 peaks for debut når patienterne er henholdsvis ca. 3 og 52 år.

a) Ætiologi

Sygdommen forårsages af human papillomavirus (HPV). HPV 6 og 11 isoleres hyppigst fra laryngeale papillomer og er associerede til lav risiko for malignitet. Den enkelte patient kan være inficeret med flere HPV-typer, som kan have høj risiko for malign transformation.

b) Forekomst

Der ses under 5 nye tilfælde af juvenile-onset og 25 adult-onset papillomer årligt i Danmark.

c) Visitation

Patienter ses hos praktiserende ØNH-læge og visiteres til ØNH-kirurgisk afdeling i laryngologisk regi, jævnfør Sundhedsstyrelsens Specialeplan for Oto-Rhino-Laryngologi

d) Anamnese

Hos voksne er det dominerende symptom tiltagende hæshed samt i mindre grad fremmedlegemefornemmelse og irritationshoste. Hos børn ses foruden hæshed ofte vejrtræknings gener/problemer på grund af afgrænsede pladsforhold i larynx.

e) Differentialdiagnoser:

Hos voksne: Andre benigne eller maligne laryngologiske lidelser.

Hos børn: Medfødte lidelser som stemmebåndsparese, webdannelse, laryngomalaci, subglottisk stenose og andre benigne tumores.

f) Objektiv undersøgelse:

KKR Papillomatosis

Stemmen er typisk påvirket. Ved fleksibel rhino-pharyngo-laryngoskopi eller videostroboskopi findes papillom på plica vocalis/i endolarynx. Ved brug af virtuel chromoendoskopi (f.eks NBI-lys) kan små papillomer identificeres. Diagnosen opnås ved histologisk undersøgelse og HPV-genotypebestemmelse af væv udtaget ved mikrolaryngoskopi.

g) Supplerende undersøgelser:

Stemmeoptagelse og eventuel stemmeanalyse, da behov for gentagne operative behandlinger kan påvirke stemmens kvalitet.

h) Behandling

Alt synligt papillom væv fjernes ved anvendelse af fono-mikrokirurgisk teknik med respekt for commissura anterior for at mindske risiko for syneki. Man kan med fordel anvende CO2-laser, photoangiolytisk laser og/eller microdebrider.

I en meta-analyse er det vist at den interkirurgiske periode kan forlænges hos patienter som vaccineres mod HPV. Der bruges typisk den 9-valente HPV-vaccine som også bruges i Det danske Børnevaccinationsprogram.

I svære tilfælde kan der være brug for adjuverende behandling. Eksempelvis har systemisk Bevacizumab vist gode behandlingsresultater hos patienter med recidiverende respiratorisk papillomatosis.

i) Komplikationer

Behovet for gentagne operative behandlinger kan forringe stemmens kvalitet.

j) Opfølgning:

Patienterne tilbydes opfølgning med videostroboskopi hver 3.- 6. måned.

Logopædisk undervisning kan være indiceret hos patienter, som har udviklet uhensigtsmæssig kompensatorisk stemmeteknik.

3. Referencer og links

Lærebog i Øre-Næse-Hals sygdomme og Hoved-Hals-Kirurgi, Therese Ovesen og Christian von Buchwald, Munksgaard Danmark, København 2020

Long-term follow-up and outcome in patients with recurrent respiratory laryngeal papillomatosis. Rasmussen et al. Dan Med J 2017

Perspektiver på recidiverende respiratorisk papillomatosis og humant papillomavirus-vaccination. Trolle et al. Ugeskr Laeger 2019

Therapeutic Use of the Human Papillomavirus Vaccine on Recurrent Respiratory Papillomatosis: A Systematic Review and Meta-Analysis. Rosenberg T, Philipsen BB, Mehlum CS, Dyrvig AK, Wehberg S, Chirilă M, Godballe C. J Infect Dis. 2019 Mar 15;219(7):1016-1025.

Systemic bevacizumab for recurrent respiratory papillomatosis: A case series.

Gregersen et al. Acta Oto-Laryngologica Case Reports 2023

Recurrent Laryngeal Papillomatosis in Denmark from 1994 to 2021: A Nationwide Register Study. Nielsen US, Rasmussen ER, Rosenørn MR, Schjellerup Jørkov AP, Homøe P. Laryngoscope 2024

KKR Papillomatosis

